

L.56/EST.44.
M.p., dnia 11.2.1944.

Data załatw.: 11.2.1944.
Data wysłan.: 15.2.1944.

" E S T E Z E T "

Wpływ dn. 3. III 1944.

L. dz. .. 224/44

Przydział.....

224

W załączeniu przesyłam "Wskazówki poszukiwania wiadomości" opracowane z powodu ciągłych nieomagan w meldunkach, nadsyłanych z terenu, do wiadomości i zastosowania przez Plac. "Estezet" i podległe "Sabanilla" i "Salvador".

1.zał.

Antoni
A N T O N I

Doss.Estezet.

- I. - W ostatnim okresie Centrala otrzymała z różnych Ekspozytur szereg ważnych wiadomości z zakresu O.de B., które nie zostały uzasadnione żadnymi danymi pochodzącymi z obserwacji, ani też nie zostały po zameldowaniu rozpracowane bądź to z inicjatywy źródeł, bądź też na skutek zapytania Centrali.

Dla przyjęcia i wykorzystania jakiegokolwiek wiadomości Centrala musi otrzymać fakty; ogólne wrażenie jakie odniosło źródło - jak np. "duże koncentracje wojsk w rejonie", "4 dywizje pancerne i d.p. pomiędzy miejscowością X a Y", sztaby niemieckich dywizyj - podano kilkadziesiąt miejscowości - są nie do wykorzystania.

Poniższe wskazówki mają na celu zorientowanie placówek wywiadowczych co do rodzaju wiadomości jakie są potrzebne Centrali dla celów ustalenia i prowadzenia O.de B. nieprzyjaciela.

II.- Rozpoznanie W.J.

- 1.- Dla centrali najważniejszym jest wiedzieć: Nr. Wielkiej Jednostki / dywizji / znajdującej się w danym rejonie, jej dyslokację i stan gotowości bojowej.
- 2.- Gdy uzyskanie Nr. jest chwilowo niemożliwe następujące dane mogą ułatwić Centrali identyfikację jednostki:
 - a.- godła oraz znaki taktyczne na pojazdach;
 - b.- rodzaj broni / piech., art. itp. / rozpoznawane podług wypustek na naramiennikach, sprzętu w jaki dany oddział jest wyposażony oraz rodzaju pełnionej służby lub ćwiczeń;
 - c.- nazwiska dowódców, zasadniczo od dowódcy pułku wzwyż;
 - d.- flagi / proporce / sztaby, tablice orientacyjne i t.p. zewnętrzne oznaczenia m.p. dowództw.

Najlepiej jest podać wszystkie dane a - d, przy czym najważniejsze z nich są godła i nazwiska dowódców. Znaki taktyczne są bez wartości, jeżeli nie ma godła lub innych danych, gdyż oznaczają tylko pododdziały jednostki / kompanie i równ./. Kolor znaku takt. jest ważny, gdyż oznacza przynależność pododdziału do 1-go pułku dywizji / biały /, 2-go pułku / czerwony / lub 3-go pułku / żółty /.

- 3.- Rozpoznanie W.J. / dywizji / na podstawie tylko flagi dowództwa lub tablic orientacyjnych jest niekompletne, a często mylne, gdyż Niemcy rozmyślnie umieszczają te flagi i tablice dla wprowadzenia obserwatorów w błąd. Aby przyjąć, że rzeczywiście w danym miejscu znajduje się sztab dywizji trzeba zaobserwować dowódcę / generał /, oficerów sztabu, centralę telef., radio i inne zwykłe części składowe dowództwa, a najważniejsze ustalić czy i gdzie znajdują się oddziały, podległe danemu dowództwu / pułki piechoty, artyleria, łączność, pionierzy, służby /.

Dopiero po ustaleniu tych danych można meldować o obecności dywizji w danym rejonie.

- 4.- Godła / nie mylić ze znakami taktycznymi / są bardzo ważnym środkiem identyfikacji. Meldując godło trzeba go dokładnie opisać, a jeżeli możliwe przysłać rysunek. Obecność w danym rejonie licznych pojazdów z jednakowym godłem może doprowadzić na ustalenie ~~numeru~~ dywizji i jej dyslokacji. Pojedynczo widziane pojazdy z godłami, np. w przejeździe, nie mogą być oczywiście uważane za podstawę do identyfikacji dywizji w danym rejonie. Rozpoznanie dyslokacji dywizji wg godła wymaga pewnego czasu i objazdu

w tym celu okolicy. Znaki taktyczne na pojazdach w połączeniu z godłem bardzo mogą ułatwić ustalenie szczegółowej dyslokacji danej dywizji. Zawsze należy dążyć do zamełdowania Centrali wszystkich zebranych szczegółów, a nie tylko wyprowadzonych wniosków, które mogą być mylne i pospieszne. Jedynie względy oszczędności radia mogą zmuszać do większej łakomkości, nie mniej podstawowe dane powinny być podane, a w ślad trzeba przesłać obszerny meldunek pisemny.

- 5.- Stany liczebne garnizonów mają znaczenie tylko łącznie z identyfikacją oddziału. Podawane często wiadomości w rodzaju: "miejscowość N - 500 żołnierzy", - nie są przez Centralę wykorzystywane w ogóle.
- 6.- Nr rejestracyjne samochodów - bez wartości dla Centrali. Numer te mogą ułatwić obserwatorowi jego pracę nad ustalaniem dyslokacji dywizji. Trzeba uwzględnić litery W.H./Heer/, W.L./Luftwaffe/, W.M./Marine/, S.S., R.A.D., T.O., co może być ważne w dużych mieszanych garnizonach i przy rozpoznawaniu jednostek w ruchu.
- 7.- Nr.Nr. poczty polowej /Feldpost/ danych pododdziałów łącznie z innymi danymi mogą być użyteczne dla identyfikacji jednostek. Można je znaleźć w adresach korespondencji.
- 8.- Nr.Nr. na naramiennikach, inicjały /monogramy/ i t.p. są użyteczne, jeżeli jest podany rodzaj broni i jeżeli dotyczą większej liczby żołnierzy, przebywających w danej miejscowości /przygodnie napotkane Nr.Nr nie mogą być użyteczne/.

III. Rozpoznawanie transportów kolejowych.

Centrali zależy przede wszystkim na otrzymywaniu tych danych, które mogą wyjaśnić charakter wojsk. transportów kolejowych i ich cel.

Ponadto potrzebne są wszystkie dalsze szczegóły, dla rozpracowania stwierdzonych przerzutów i powiązania ich z wiadomościami innej natury.

W związku z tym, przy poszukiwaniu wiadomości należy mieć na uwadze, że niemieckie wojskowe transporty kolejowe mogą obejmować:

- a.- przesunięcia wielkich jednostek i oddziałów pozadywizyjnych,
- b.- transporty małych jednostek i uzupełnień ludzi,
- c.- transport sprzętu wojskowego, materiału zaopatrzenia itp.

ad a/. Przesunięcia W.J. i oddziałów pozadywizyjnych są przeprowadzane w większych zgrupowaniach transportów, idących pod jednym kryptonimem /hasło/, zazwyczaj z kolejnymi "Fahrtnummer" pociągów, jedną a najwyżej trzema trasami. Przewożone jednostki posiadają sprzęt i własne środki lokomocji. Poszczególne pociągi idą w regularnych kilkugodzinnych odstępach.

Przy rozpoznawaniu tego typu transportów dążyć do stwierdzenia:

- początku ruchu /przygotowanie składów pociągów, na których stacjach, termin gotowości składów,
- ich ilość i t.p./
- hasło /kryptonim/ zgrupowania, "Fahrtnummer" transportów,
- kierunek ruchu transportów i trasa, ewent. stacje docelowe,
- stwierdzona ilość pociągów z jednostkami różnych broni, godła jednostek, ilość pojazdów panc. i dział w transportach /kategoria, kaliber/ i inne

szczególne, pozwalające na zidentyfikowanie przewożonej jednostki i ustalenie jej stanu organizacyjnego i wyposażenia,

- zakończenie ruchu zgrupowania.

W wypadku, gdy przejście zgrupowania transportów stwierdzono na trasie / nie w rej. załadowniczym/, należy dążyć do ustalenia wyżej wymienionych szczegółów.

W każdym razie należy podać:

- punkt obserwacji,
- czas ruchu transportów / od - do/,
- kierunek ruchu / skąd - dokąd/,
- stwierdzoną ilość pociągów,
- co zwieryały, oraz inne zaobserwowane dane.

Pomijanie któregośkolwiek z tych łatwych do uchwycenia punktów, bardzo silnie obniża wartość meldunku.

Szybkość przekazania informacji zwiększa wydatnie jej wartość.

Przy organizowaniu sieci obserwacji należy dążyć do stworzenia "zapory obserwacyjnej" / najlepiej na stacjach kolejowych przed dużymi rzekami, gdzie ruch kolejowy jest kanalizowany z powodu mostów/.

W miarę posiadanych środków pożądane jest umieszczanie na ważniejszych szlakach lecz w innych miejscowościach obserwatorów kontrolnych.

Ad b/ i c/.

Wartość informacji o ruchu transportów małych jednostek, uzupełnień, sprzętu woj. i mat. zaopatrywania jest bardzo duża przy obserwacji ciągłej / statystyka miesięczna/, lub co najmniej w okresach nagłego wzrostu nasilenia, gdyż zwiększenie lub spadek ruchu tego typu transportów wiąże się ściśle z przebiegiem operacji.

Przy obserwacji należy notować:

- ilość transportów w danym okresie,
- kierunek lub kierunki ruchu,
- zawartość / pociągi wojska z ewentl. danymi identyfikacyjnymi, pociągi z materiałem jak amunicja, materiały pędne, sprzęt i t.p./

W meldunku zawsze podać punkt obserwacji oraz czy obserwacje są kompletne, częściowe / jaki procent/ lub fragmentaryczne.

Dane tego rodzaju najlepiej jest zbierać przez kontakty z kolejarzami, gdyż ciągła obserwacja szlaków kolejowych / zwłaszcza w nocy/ jest bardzo uciążliwa i często niewykonalna. -